

คำถาม - คำตอบที่พบบ่อย (FAQ)
ในภารกิจของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

1. การยื่นจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า ต้องใช้เอกสารหลักฐานอะไรบ้าง

ตอบ การจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าต้องใช้เอกสารหลักฐานดังนี้

1. ต้นฉบับคำขอจดทะเบียน (แบบ ก. 01)

2. ภาพเครื่องหมายที่ขอจดทะเบียน ขนาดไม่เกิน 5 X 5 เซนติเมตร จำนวน 1 รูป กรณีภาพเครื่องหมายเกินขนาดที่กำหนดต้องชำระ ค่าธรรมเนียมเพิ่มในส่วนที่เกิน เซนติเมตรละ 200 บาท

3. บัตรประจำตัวของเจ้าของเครื่องหมาย

3.1 กรณีบุคคลธรรมดา ให้ใช้สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือสำเนาบัตรประจำตัวอื่นๆ ที่ทางราชการออกให้ หรือสำเนาใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือสำเนาหนังสือเดินทาง พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง จำนวน 1 ฉบับ

3.2 กรณีนิติบุคคล ให้ใช้สำเนาหนังสือรับรองนิติบุคคลที่ออกให้ไม่เกิน 6 เดือน พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง ให้ครบถ้วน จำนวน 1 ฉบับ (เว้นแต่นิติบุคคลที่จัดตั้งตามกฎหมายต่างประเทศ ซึ่งได้ส่งเอกสารตาม ข้อ 3.3 โดยมีการระบุข้อความรับรองการเป็นนิติบุคคลในต่างประเทศไว้แล้ว)

3.3 กรณีมอบอำนาจให้บุคคลอื่นกระทำการแทนเจ้าของ

3.3.1 กรณีการตั้งตัวแทนหรือมอบอำนาจได้กระทำในประเทศไทย ให้แนบเอกสาร ดังนี้

(1) สำเนาหนังสือตั้งตัวแทนหรือหนังสือมอบอำนาจ (แบบ ก. 18) โดยติดอากรแสตมป์ 30 บาทต่อผู้รับมอบอำนาจ 1 คน (พร้อมขีดฆ่าอากรฯ)

(2) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือสำเนาบัตรประจำตัวอื่นๆ ที่ทางราชการออกให้ หรือสำเนาหนังสือรับรองนิติบุคคลที่ออกให้ไม่เกิน 6 เดือนของตัวแทนที่รับรองสำเนาถูกต้อง แล้วแต่กรณี

(3) หากผู้ตั้งตัวแทนหรือผู้มอบอำนาจมิได้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย ให้แนบสำเนาหนังสือเดินทาง หรือสำเนาหนังสือรับรอง ถิ่นที่อยู่ชั่วคราว หรือหลักฐานอื่นที่แสดงให้เห็นว่าในขณะที่ตั้งตัวแทนหรือมอบอำนาจ ผู้นั้นได้เข้ามาในประเทศไทยจริง

3.3.2 กรณีการตั้งตัวแทนหรือมอบอำนาจได้กระทำในต่างประเทศ ให้แนบเอกสารดังนี้

(1) สำเนาหนังสือตั้งตัวแทนหรือหนังสือมอบอำนาจที่มีคำรับรองลายมือชื่อ โดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของสถานทูตไทย หรือสถานกงสุลไทย หรือหัวหน้าสำนักงานสังกัดกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งประจำอยู่ ณ ประเทศที่ผู้ตั้งตัวแทนหรือผู้มอบอำนาจมีถิ่น ที่อยู่ หรือเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายให้กระทำการแทนบุคคลดังกล่าว หรือมีคำรับรองของบุคคลซึ่งกฎหมายของประเทศนั้น ให้มี อำนาจรับรองลายมือชื่อ โดยติดอากรแสตมป์ 30 บาทต่อผู้รับมอบอำนาจ 1 คน (พร้อมขีดฆ่าอากรฯ)

(2) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือสำเนาบัตรประจำตัวอื่นๆ ที่ทางราชการออกให้ หรือสำเนาหนังสือรับรองนิติบุคคลที่ออกให้ไม่เกิน 6 เดือนของตัวแทนที่รับรองสำเนาถูกต้อง แล้วแต่กรณี

2. การยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า จะต้องชำระค่าธรรมเนียมอะไรบ้าง

ตอบ การจดทะเบียนเครื่องหมายการค้ามีค่าธรรมเนียมดังนี้

- ค่าธรรมเนียมการยื่นขอจดทะเบียนสินค้าหรือบริการแต่ละจำพวก 1 ถึง 5 อย่าง อย่างละ 1,000 บาท
สินค้าหรือบริการแต่ละจำพวก มากกว่า 5 อย่าง จำพวกละ 9,000 บาท
- ค่าธรรมเนียมการรับจดทะเบียนสินค้าหรือบริการแต่ละจำพวก 1 ถึง 5 อย่าง อย่างละ 600 บาท
สินค้าหรือบริการแต่ละจำพวก มากกว่า 5 อย่าง จำพวกละ 5,400 บาท
- ค่าธรรมเนียมการต่ออายุการจดทะเบียนสินค้าหรือบริการแต่ละจำพวก 1 ถึง 5 อย่าง อย่างละ 2,000 บาท
สินค้าหรือบริการแต่ละจำพวก มากกว่า 5 อย่าง จำพวกละ 18,000 บาท

3. การยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า สามารถยื่นได้ที่ใดบ้าง

ตอบ การยื่นขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า สามารถกระทำได้ 5 ช่องทาง ดังนี้

1. ยื่นคำขอด้วยตนเอง ต่อนายทะเบียน ณ กลุ่มบริการตรวจรับคำขอ ชั้น 3 กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์
2. ยื่นคำขอด้วยตนเอง ณ สำนักงานพาณิชย์จังหวัด ทุกจังหวัด
3. ยื่นคำขอโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ถึงนายทะเบียน สำนักงานเครื่องหมายการค้า กรมทรัพย์สินทางปัญญา ที่อยู่ 563 ถนนนนทบุรี ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000 พร้อมแนบเอกสารประกอบคำขอและชำระค่าธรรมเนียมทางธนาณัติ (ส่งจ่ายนายทะเบียนเครื่องหมายการค้า)
4. ยื่นคำขอทางอินเทอร์เน็ตกรมทรัพย์สินทางปัญญา (www.ipthailand.go.th) ซึ่งผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนจะต้องส่งต้นฉบับคำขอจดทะเบียนและเอกสารประกอบมายังกรมทรัพย์สินทางปัญญาภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้มีการบันทึกข้อมูลลงในอินเทอร์เน็ต โดยสามารถยื่นด้วยตนเองหรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับก็ได้
5. ยื่นผ่านกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ณ ส่วนจดทะเบียนธุรกิจกลาง (สนามบินน้ำ) ชั้น 4 ทั้งนี้ต้องยื่นพร้อมกับการยื่นขอจดทะเบียนจัดตั้งนิติบุคคลในคราวเดียวกัน

4. กรณีการยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าทางอินเทอร์เน็ตและชำระเงินค่าธรรมเนียมที่ธนาคารแล้ว ขั้นตอนต่อไปจะต้องทำอย่างไร

ตอบ 1. จัดทำต้นฉบับคำขอจดทะเบียน (ก.01) โดยมีข้อมูลถูกต้องตรงกันกับข้อมูลที่ระบุในระบบจดทะเบียนทางอินเทอร์เน็ต และลงลายมือชื่อเจ้าของหรือผู้รับมอบอำนาจ พร้อมติดภาพเครื่องหมายการค้าเดียวกันกับที่ยื่นคำขอทางอินเทอร์เน็ต

2. สำเนาบัตรประจำตัวพร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง จำนวน 1 ฉบับ (กรณีขอจดทะเบียนในนามบุคคลธรรมดา) หรือ สำเนาหนังสือรับรองนิติบุคคลที่ออกให้ไม่เกิน 6 เดือนพร้อมรับรองสำเนาให้ครบถ้วน จำนวน 1 ฉบับ (กรณีขอจดทะเบียนในนามนิติบุคคล)

3. กรณีมอบอำนาจให้บุคคลอื่นกระทำการแทนเจ้าของ ให้ส่งสำเนาหนังสือมอบอำนาจติดอากรแสตมป์ 30 บาท ต่อผู้รับมอบอำนาจ 1 คน (พร้อมขีดฆ่าอากรฯ) และสำเนาบัตรประจำตัวของผู้รับมอบอำนาจพร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง จำนวน 1 ฉบับ

4. ให้ส่งต้นฉบับคำขอจดทะเบียน (ก.01) ตามข้อ 1. พร้อมเอกสารประกอบคำขอตามข้อ 2 และข้อ 3 มายังกรมทรัพย์สินทางปัญญาภายในกำหนดเวลา 15 วันนับถัดจากวันที่ได้มีการส่งข้อมูลเข้าระบบ ทั้งนี้ ท่านสามารถยื่นคำขอด้วยตนเองหรือส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับมายัง นายทะเบียน สำนักเครื่องหมายการค้า กรมทรัพย์สินทางปัญญา (ยื่นคำขอทางอินเทอร์เน็ต) เลขที่ 563 ถนนนนทบุรี ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

5. กรณีจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าในนามบุคคลธรรมดา หากประสงค์จะเปลี่ยนแปลงเจ้าของเป็นในนามนิติบุคคลสามารถทำได้หรือไม่ หากทำได้จะต้องดำเนินการอย่างไร

ตอบ กรณีดังกล่าวสามารถทำได้โดยใช้วิธีการโอนเครื่องหมายการค้า โดยยื่นคำขอโอนและแนบเอกสารหลักฐาน ดังนี้

1. แบบคำขอโอน (ก.04)
2. สัญญาโอน (ก.17) ลงลายมือชื่อผู้โอนและผู้รับโอน
3. สำเนาบัตรประจำตัวพร้อมลงลายมือชื่อรับรองสำเนาถูกต้องของผู้รับโอน (ผู้จดทะเบียน)
4. สำเนาหนังสือรับรองนิติบุคคลออกให้ไม่เกิน 6 เดือนพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้ครบถ้วน ของผู้รับโอน
5. กรณีมีการมอบอำนาจใช้หนังสือมอบอำนาจ (ก.18) สำเนาบัตรประจำตัวผู้รับมอบอำนาจ โดยติดอากรแสตมป์ 30 บาท ต่อผู้รับมอบอำนาจ 1 คน (พร้อมขีดฆ่าอากรฯ)
6. ค่าธรรมเนียมคำขอโอน ค่าขอละ 2,000 บาท

6. สัญลักษณ์ ® และ TM. หมายถึงอะไร และใช้กรณีใดบ้าง

ตอบ สัญลักษณ์ ® ย่อมาจากคำว่า Registered หมายถึง การจดทะเบียนหรือขึ้นทะเบียนแล้ว เมื่อนำมาใช้กับเครื่องหมายการค้า แสดงได้ว่าเครื่องหมายนั้นได้รับการจดทะเบียนแล้ว

คำว่า TM. ย่อมาจากคำว่า Trademark แปลว่า เครื่องหมายการค้า เมื่อนำไปใช้กับเครื่องหมาย หรือภาพ หรือคำใดแล้ว เป็นเพียงตัวอักษรที่แสดงให้เห็นว่า เครื่องหมาย หรือภาพ หรือคำดังกล่าวนั้นเป็นเครื่องหมายการค้าของตน ดังนั้น คำว่า TM. จึงสามารถใช้ได้กับทั้งเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนไว้แล้วและที่ยังไม่ได้รับการจดทะเบียน

7. กรณีต้องการทราบราคาสินค้าที่จะยื่นขอจดทะเบียนอยู่จำพวกใด สามารถค้นหาได้อย่างไรบ้าง

ตอบ การสืบค้นรายการสินค้าสามารถดาวน์โหลดรายการสินค้าได้ที่ เว็บไซต์กรมทรัพย์สินทางปัญญา www.ipthailand.go.th เลือกบริการ เลือกเครื่องหมายการค้า เลือกรายการสินค้าและบริการ

8. กรณีต้องการตรวจสอบความคืบหน้าของการพิจารณาคำขอจดทะเบียนทางอินเทอร์เน็ตจะทำได้หรือไม่อย่างไร

ตอบ การตรวจสอบความคืบหน้าของการพิจารณาคำขอจดทะเบียนทางอินเทอร์เน็ตสามารถทำได้ โดยสามารถค้นหาจากเลขที่คำขอหรือชื่อเจ้าของเครื่องหมายที่ยื่นขอจดทะเบียนไว้กับกรมฯ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. เข้าเว็บไซต์กรมทรัพย์สินทางปัญญา www.ipthailand.go.th
2. เลือกบริการออนไลน์ เมนูระบบจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า (e-Filing)
3. เลือก ตรวจสอบสถานะคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า
4. ใส่เลขที่คำขอ หรือชื่อเจ้าของเครื่องหมาย
5. คลิก “ค้นหา”

9. การตรวจค้นเครื่องหมายที่จะจดทะเบียนว่าเหมือนหรือคล้ายเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นหรือไม่ สามารถตรวจค้นได้ทางใดบ้าง และมีค่าธรรมเนียมหรือไม่

ตอบ การสืบค้นเครื่องหมายการค้า/บริการ ผู้ขอสามารถมาสืบค้นได้ 2 ทาง คือ

1. สืบค้นด้วยตนเองที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา ชั้น 3 ซึ่งทางกรมจะมีเจ้าหน้าที่แนะนำวิธีการสืบค้น ซึ่งผู้ขอจะต้องชำระค่าธรรมเนียมในการตรวจค้นชั่วโมงละ 200 บาท

2. สืบค้นทางอินเทอร์เน็ต โดยผู้ขอจะต้องเข้าเว็บไซต์กรมทรัพย์สินทางปัญญา www.ipthailand.go.th ซึ่งไม่มีค่าใช้จ่ายโดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

2.1 เลือกบริการออนไลน์ เมฆระบบจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า (e-Filing)

2.2 เลือก ตรวจสอบความเหมือนคล้ายของเครื่องหมาย

หมายเหตุ: การตรวจค้นเครื่องหมายตาม 1. และ 2. ดังกล่าว เป็นเพียงการตรวจสอบเบื้องต้นเท่านั้น ซึ่งเครื่องหมายการค้าใดจะได้รับการจดทะเบียนหรือไม่ นายทะเบียนจะต้องพิจารณาตามข้อเท็จจริงและรายละเอียดของเครื่องหมายการค้าที่ยื่นขอจดทะเบียนเปรียบเทียบกับเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนไว้แล้ว โดยการพิจารณาเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า

10. ในระหว่างที่ยื่นคำขอจดทะเบียนหากมีผู้มาทำละเมิดเครื่องหมายการค้า ผู้ยื่นขอจดทะเบียนสามารถฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายได้หรือไม่

ตอบ กรณีเครื่องหมายการค้าที่ยื่นขอจดทะเบียนไว้แล้วแต่ยังไม่ได้รับการจดทะเบียน จะยังไม่ได้ได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า จึงไม่อาจฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้าได้ อย่างไรก็ตามหากเป็นในลักษณะของการ ลวงขาย หรือการเลียนรูปลอยประติษฐ์ อาจฟ้องร้องดำเนินคดีตามประมวลกฎหมายอาญาและเรียกค่าเสียหายกรณีละเมิดตามกฎหมายแพ่งได้ แต่เมื่อเครื่องหมายการค้าได้รับการพิจารณาให้จดทะเบียนได้แล้วจะถือว่าได้รับการจดทะเบียนนับแต่วันที่ยื่นคำขอจดทะเบียน และหากมีผู้ละเมิดเครื่องหมายการค้าของท่านตลอดมาตั้งแต่ขณะยังไม่ได้จดทะเบียนจนมีการจดทะเบียนได้แล้ว ท่านสามารถฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายจากผู้กระทำละเมิดย้อนหลังไปจนถึงวันที่เริ่มมีการละเมิดเครื่องหมายได้

11. เครื่องหมายการค้าหรือบริการที่ถูกจำหน่ายไปแล้ว สามารถนำมายื่นขอจดทะเบียนใหม่ได้หรือไม่

ตอบ เครื่องหมายการค้าหรือบริการที่ถูกจำหน่ายไปแล้วสามารถนำมายื่นขอจดทะเบียนใหม่ได้ อย่างไรก็ตามผู้ขอจดทะเบียนจะต้องตรวจสอบรายละเอียดของการพิจารณาถึงเหตุผลที่นายทะเบียนไม่รับจดทะเบียน หากเป็นเครื่องหมายที่ไม่มีลักษณะอันพึงรับจดทะเบียนได้ หากท่านนำมายื่นขอจดทะเบียนใหม่อาจจะไม่ได้รับการจดทะเบียนเช่นเดียวกัน นอกจากนี้หากเป็นเครื่องหมายการค้าที่ถูกเพิกถอนทางทะเบียนเนื่องจากการไม่มีการต่ออายุ หากท่านนำเครื่องหมายการค้าเหล่านั้นมายื่นขอจดทะเบียน ท่านอาจถูกเจ้าของเครื่องหมายการค้าเดิมฟ้องร้องต่อศาลให้เพิกถอนการจดทะเบียนได้ หากว่าเจ้าของเดิมพิสูจน์ได้ว่ายังคงใช้เครื่องหมายการค้านั้นในการประกอบธุรกิจการค้ามาโดยตลอด แม้จะไม่ได้มีการต่ออายุ

12. กรณีผู้ขอจดทะเบียนเปลี่ยนสถานที่ติดต่อที่เคยให้ไว้ในขณะยื่นคำขอจดทะเบียน จะต้องดำเนินการแจ้งทางกรมหรือไม่ และหากต้องแจ้งจะต้องดำเนินการอย่างไร โทรแจ้งได้ไหม

ตอบ การแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการที่ระบุไว้ในคำขอจดทะเบียน ตามกฎกระทรวงกำหนดให้ผู้ขอจดทะเบียนจะต้องยื่นคำขอแก้ไขตามแบบที่อธิบดีกำหนด (แบบ ก.06) และต้องชำระค่าธรรมเนียมแก้ไขเปลี่ยนแปลง โดยก่อนจดทะเบียน 200 บาท ต่อหนึ่งคำขอ หลังจดทะเบียน 400 บาทต่อหนึ่งคำขอ ดังนั้น ผู้ขอจดทะเบียนจึงไม่อาจแจ้งการแก้ไขเปลี่ยนแปลงโดยการโทรศัพท์ได้

13. คำขอจดทะเบียนที่อยู่ระหว่างพิจารณาดำเนินการของนายทะเบียน หากผู้ขอต้องการเปลี่ยนภาพเครื่องหมายต้องทำอย่างไร

ตอบ คำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่ยื่นไว้แล้ว หากผู้ขอต้องการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสามารถทำได้ถ้าเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ไม่ใช่สาระสำคัญของเครื่องหมาย โดยการยื่นคำขอแก้ไขเปลี่ยนแปลง (แบบ ก.06) และติดภาพเครื่องหมายใหม่ที่ต้องการเปลี่ยนพร้อมชำระค่าธรรมเนียม 200 บาท แต่หากเป็นการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญของเครื่องหมาย จะไม่สามารถเปลี่ยนภาพเครื่องหมายได้เนื่องจากขัดต่อกฎกระทรวง ข้อ 14 แต่ผู้ขอสามารถยื่นขอจดทะเบียนเป็นคำขอใหม่ได้

14. ในกรณีเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนไว้แล้ว ต้องการเพิ่มรายการสินค้าใหม่ซึ่งอยู่ในจำพวกเดียวกันในคำขอเดิมได้หรือไม่

ตอบ เครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้วหรือที่ยื่นคำขอจดทะเบียนไว้แล้ว จะไม่สามารถเพิ่มเติมจำนวนรายการสินค้าในคำขอดังกล่าวได้ เนื่องจากกฎกระทรวงกำหนดให้กรณีที่ผู้ขอจดทะเบียน แก้ไขรายการสินค้าโดยเพิ่มรายการสินค้าในคำขอที่ยื่นขอจดทะเบียนไว้แล้วไม่ได้ ซึ่งหากผู้ขอจดทะเบียนต้องการเพิ่มรายการสินค้า จะต้องยื่นขอจดทะเบียนเป็นคำขอใหม่

15. พิธีสารมาดริด (Madrid Protocol) คืออะไร

ตอบ พิธีสารมาดริด คือ ความตกลงที่จัดตั้งระบบการยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศ มีการกำหนดกฎเกณฑ์การขอจดทะเบียนผ่านสำนักระหว่างประเทศ (International Bureau หรือ IB) ขององค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (WIPO) เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าของเครื่องหมายการค้าในการขอรับความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าในต่างประเทศ ผู้ขอจดทะเบียนไม่ต้องเตรียมคำขอสำหรับการยื่นในแต่ละประเทศโดยตรง สามารถยื่นคำขอที่สำนักงานต้นทาง สำหรับประเทศไทยยื่นผ่านกรมทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อระบุขอรับความคุ้มครองในภาคีสมาชิกพิธีสารมาดริด

16. พิธีสารมาดริดมีผลบังคับใช้ในประเทศไทยเมื่อใด

ตอบ ประเทศไทยยื่นภาคยานุวัติสารเพื่อเข้าเป็นภาคีพิธีสารมาดริดเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2560 ซึ่งมีผลทางกฎหมายเข้าเป็นภาคีพิธีสารมาดริดเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2560 โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญาเริ่มรับคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศภายใต้พิธีสารมาดริดนับตั้งแต่วันที่ 7 พฤศจิกายน 2560

17. การยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศผ่านพิธีสารมาดริดมีข้อดี ข้อเสียอย่างไร

ตอบ ข้อดีของการยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศผ่านพิธีสารมาดริด เช่น ยื่นคำขอผ่านสำนักงานต้นทาง ในการยื่นคำขอจดทะเบียนใช้แบบฟอร์มทางการแบบฟอร์มเดียว (แบบฟอร์ม MM2) ต่ออายุเพียงครั้งเดียว (ทุก 10 ปี) ใช้ภาษาเดียวในการกรอกคำขอจดทะเบียน (ภาษาอังกฤษ) ขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายละเอียด ในคำขอครั้งเดียว เช่น เปลี่ยนชื่อ และ/หรือที่อยู่ของผู้ขอ หรือเปลี่ยนชื่อ และ/หรือที่อยู่ของตัวแทน เป็นต้น

ข้อเสียของการยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศผ่านพิธีสารมาดริด เช่น การยื่นคำขอจดทะเบียนระหว่างประเทศต้องอ้างอิงคำขอพื้นฐาน (คำขอที่ยื่นขอจดทะเบียน หรือได้รับการจดทะเบียนในประเทศไทย) ต้องเป็นของเจ้าของเดียวกัน รูปเครื่องหมายเดียวกัน รายการสินค้าของคำขอพื้นฐานครอบคลุมรายการสินค้าในคำขอจดทะเบียนระหว่างประเทศ และหากคำขอพื้นฐานถูกปฏิเสธไม่รับจดทะเบียน หรือถูกเพิกถอนการจดทะเบียนภายใน 5 ปี นับแต่วันที่ได้รับเลขที่จดทะเบียนระหว่างประเทศ (International Registration Number หรือ IRN) ผู้ขอจะได้รับ IRN เมื่อสำนักกระหว่างประเทศตรวจแบบฟอร์ม MM2 และพบว่าไม่มีรายละเอียดครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว คำขอนั้น จะได้รับ IRN จะส่งผลกระทบต่อคำขอจดทะเบียนระหว่างประเทศภายใต้พิธีสารมาดริดนั้นสิ้นผลไปด้วย

18. ประเทศใดเป็นภาคีพิธีสารมาดริดบ้าง

ตอบ ปัจจุบันภาคีพิธีสารมาดริดจำนวน 106 ภาคีซึ่งครอบคลุม 122 ประเทศ เช่น สาธารณรัฐประชาชนจีน สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา สหพันธรัฐรัสเซีย ญี่ปุ่น สวิตเซอร์แลนด์ ออสเตรเลีย สาธารณรัฐเกาหลี อินเดีย ตุรกี สหราชอาณาจักร นิวซีแลนด์ เป็นต้น (ข้อมูล ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2563) ซึ่งรายชื่อภาคีสมาชิกสามารถดูได้ที่ http://www.wipo.int/treaties/en/registration/madrid_protocol หัวข้อ Member-contracting parties

19. ประเทศใดในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ที่เข้าร่วมเป็นภาคีพิธีสารมาดริดแล้วบ้าง

ตอบ ประเทศในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่เข้าเป็นภาคีพิธีสารมาดริดแล้ว ได้แก่ สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ เวียดนาม ลาว กัมพูชา บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย

20. คุณสมบัติของผู้ขอ และภาษาที่ใช้ในการยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศผ่านพิธีสารมาดริด กำหนดไว้อย่างไร

ตอบ ผู้ที่สามารถยื่นคำขอได้ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. มีสัญชาติไทย หรือเป็นนิติบุคคลที่มีสำนักงานแห่งใหญ่ตั้งอยู่ในประเทศไทย หรือ
2. มีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทย หรือ
3. มีสถานประกอบอุตสาหกรรมหรือพาณิชยกรรมและยังคงประกอบการอย่างจริงจังในประเทศไทย

และการกรอกคำขอจดทะเบียน (แบบฟอร์ม MM2) สำหรับประเทศไทยให้ใช้ภาษาอังกฤษเท่านั้น และมีคำขอหรือทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่ยื่นจดไว้ในประเทศไทยโดยสถานะของคำขอ/ทะเบียนจะต้องได้รับความคุ้มครองอยู่

21. เมื่อกรมฯ ได้รับคำขอจดทะเบียนระหว่างประเทศแล้วจะดำเนินการอย่างไร

ตอบ เนื่องจากเป็นหน้าที่ของสำนักงานต้นทางในการรับรองข้อมูลต่างๆ ในแบบฟอร์ม MM2 เมื่อเจ้าหน้าที่กลุ่มมาดริดได้รับคำขอแล้วจะทำการตรวจสอบว่าผู้ขอกรอรายละเอียดในคำขอครบถ้วนหรือไม่ และข้อมูลในคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศมีข้อมูลสัมพันธ์กับคำขอพื้นฐานหรือไม่ ได้แก่

1. ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอ
 - ผู้ยื่นคำขอเป็นบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล
 - มีความสัมพันธ์กับประเทศต้นทางที่ยื่นคำขอ เช่น มีสัญชาติของประเทศที่ยื่นคำขอ มีภูมิลำเนา หรือสถานประกอบการที่แท้จริงในประเทศนั้น
2. ระบุเลขที่คำขอพื้นฐาน คือเลขที่คำขอที่ยื่นขอจดทะเบียน หรือได้รับจดทะเบียนในประเทศไทย
3. เป็นภาพเครื่องหมายเดียวกับคำขอพื้นฐาน
4. ระบุรายชื่อประเทศที่ขอรับความคุ้มครอง
5. รายการสินค้า/บริการ รายการสินค้าตรงกันหรือไม่กว้างเกินกว่ารายการในคำขอพื้นฐาน
6. กรณีคำขอพื้นฐานเป็นเครื่องหมายกลุ่มของสี เครื่องหมายรูปร่างรูปทรงของวัตถุ เครื่องหมายเสียง เครื่องหมายร่วม หรือเครื่องหมายรับรอง ผู้ขอต้องระบุรายละเอียดเช่นว่านั้นในแบบฟอร์ม MM2

22. การระบุรายการสินค้า/บริการในแบบฟอร์ม MM2 ให้ตรงกันหรือไม่กว้างเกินกว่ารายการสินค้า/บริการในคำขอพื้นฐานหมายความว่าอย่างไร

ตอบ ผู้ขอสามารถระบุรายการสินค้า/บริการในแบบฟอร์ม MM2 ให้ตรงกันกับรายการสินค้า/บริการในคำขอพื้นฐานหรือระบุรายการที่แคบกว่าในคำขอพื้นฐานก็ได้ เช่น คำขอพื้นฐานระบุรายการสินค้าคือ กระเป๋าเดินทางขนาดเล็ก ในแบบฟอร์ม MM2 ต้องระบุรายการสินค้าให้ตรงกันคือ small luggage (แปลว่า กระเป๋าเดินทางขนาดเล็ก) หรือระบุรายการให้แคบกว่าเดิมได้ เช่น small luggage made of leather (แปลว่า กระเป๋าเดินทางขนาดเล็กทำด้วยหนัง) แต่ไม่สามารถระบุรายการสินค้าให้กว้างกว่ารายการสินค้าในคำขอพื้นฐานได้ เช่น ไม่สามารถระบุรายการ luggage (แปลว่า กระเป๋าเดินทาง) เนื่องจากมีความหมายกว้างกว่าคำว่า กระเป๋าเดินทางขนาดเล็ก เป็นต้น

23. การยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศภายใต้พิธีสารมาดริดสามารถขอใช้สิทธิย้อนหลัง (priority claim) เช่นเดียวกับมาตรา 28 พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่3) พ.ศ. 2559 ได้หรือไม่ อย่างไร

ตอบ ผู้ขอสามารถขอใช้สิทธิย้อนหลังได้ในคำขอจดทะเบียน (แบบฟอร์ม MM2) ในกรณีดังต่อไปนี้

1. หากคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศได้ดำเนินการยื่นภายใน 6 เดือนนับแต่วันที่ได้ยื่นคำขอจดทะเบียนที่จะขออ้างสิทธิ และ
 2. คำขอที่ขออ้างสิทธินั้นได้ยื่นในประเทศซึ่งเป็นภาคีแห่งอนุสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีอยู่ด้วย หรือประเทศที่เป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก
- การอ้างสิทธิต้องระบุรายละเอียดเกี่ยวกับคำขอจดทะเบียนที่ขออ้างสิทธิ ได้แก่ สำนักงานที่ยื่นคำขอจดทะเบียน เลขที่คำขอ (ถ้ามี) วันที่ยื่นคำขอ รายการสินค้า/บริการที่เกี่ยวข้อง

กรณีขอใช้สิทธิย้อนหลังในสหภาพยุโรปต้องแบบฟอร์ม MM17 โดยผู้ขอต้องอ้างเลขที่คำขอที่ยื่นในประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป หรืออ้างเลขที่คำขอระหว่างประเทศซึ่งมีผลในประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป

24. ผู้ขอสามารถยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศโดยไม่แต่งตั้งตัวแทนได้หรือไม่

ตอบ ผู้ขอสามารถยื่นคำขอโดยไม่แต่งตั้งตัวแทนได้ แต่เนื่องจากผู้ขอต้องกรอกแบบฟอร์ม MM2 เป็นภาษาอังกฤษ ตลอดจนสำนักกระหว่างประเทศจะติดต่อไปยังผู้ขอเมื่อพบข้อบกพร่องในแบบฟอร์ม MM2 หรือกรณี ประเทศปลายทางปฏิเสธไม่รับจดทะเบียนคำขอนั้น ผู้ขอควรสามารถติดต่อสื่อสารภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี

25. กรณีผู้ขอต้องการแต่งตั้งตัวแทนสำหรับดำเนินการเกี่ยวกับคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศต้องทำอย่างไร

ตอบ เมื่อผู้ขอกรอกแบบฟอร์ม MM2 สามารถระบุแต่งตั้งตัวแทนหรือไม่แต่งตั้งตัวแทนก็ได้ หากผู้ขอต้องการแต่งตั้งตัวแทนสำหรับดำเนินการเกี่ยวกับคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศในภายหลังสามารถทำได้โดยยื่นแบบฟอร์ม MM12 กรณีผู้ขอเคยแต่งตั้งตัวแทนไว้แล้วในแบบฟอร์ม MM2 แต่ต้องการเปลี่ยนตัวแทนสามารถทำได้โดยยื่นแบบฟอร์ม MM 10

26. เมื่อสำนักกระหว่างประเทศ (International Bureau) ได้รับแบบฟอร์ม MM2 แล้วจะดำเนินการอย่างไร และการจดทะเบียนคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศแล้วจะมีผลอย่างไร

ตอบ เมื่อสำนักกระหว่างประเทศได้รับแบบฟอร์ม MM2 จะออกวันที่ได้รับคำขอจะแบ่งเป็น 2 กรณีคือ

1. คำขอไปถึงสำนักกระหว่างประเทศ ภายใน 2 เดือนนับแต่วันที่กรมฯ รับคำขอไว้ ถือว่าวันที่กรมฯ รับคำขอเป็นวันที่จดทะเบียนระหว่างประเทศ
2. คำขอไปถึงสำนักกระหว่างประเทศเกิน 2 เดือนนับแต่วันที่กรมฯ รับคำขอไว้ ถือว่าวันที่สำนักกระหว่างประเทศได้รับคำขอเป็นวันที่จดทะเบียนระหว่างประเทศ หากสำนักกระหว่างประเทศตรวจพบข้อบกพร่องจะแจ้งไปยังกรมฯ และผู้ยื่นคำขอให้ดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่อง ซึ่งผู้ขอฯ หรือกรมฯ แล้วแต่กรณี เช่น ผู้ขอชำระค่าธรรมเนียมไม่ครบถ้วน เป็นต้น โดยต้องดำเนินการแก้ไขให้แล้วเสร็จภายใน 3 เดือน มิฉะนั้นถือว่าผู้ขอละทิ้งคำขอ เมื่อพบว่าคำขอมีข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ หรือมีการแก้ไขข้อบกพร่องเสร็จสิ้นแล้ว สำนักกระหว่างประเทศจะออกเลขที่จดทะเบียนระหว่างประเทศ (International Registration Number หรือ IRN) และส่งคำขอไปยังประเทศต่างๆ ตามที่ผู้ขอระบุขอรับความคุ้มครอง เพื่อให้แต่ละประเทศพิจารณาว่าคำขอดังกล่าวสามารถรับจดทะเบียนได้หรือไม่ต่อไป ตามกฎหมายเครื่องหมายการค้าในแต่ละประเทศที่ผู้ขอยื่นขอรับความคุ้มครอง

27. การยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศเมื่อขอรับความคุ้มครองไปยังประเทศสมาชิกอื่นมีขั้นตอนอย่างไร และยื่นที่ใด

ตอบ การยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศภายใต้พิธีสารมาดริดสำหรับประเทศไทยนั้น ผู้ขอสามารถกรอกและยื่นคำขอผ่านโปรแกรมมาดริดของกรมทรัพย์สินทางปัญญา โดยต้องมีการยืนยันตัวตนผ่านระบบ Single Sign On ของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ก่อน ผู้ขอสามารถยื่นคำขอจดทะเบียนโดยกรอกแบบฟอร์ม MM2 ออนไลน์ผ่านโปรแกรมมาดริด โดยผู้ขอควรตรวจสอบและกรอกรายละเอียดให้ครบถ้วน ในส่วนของค่าธรรมเนียมการยื่น

คำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศที่ต้องชำระให้องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลกนั้น ให้ผู้ขอกรอกรายละเอียดให้ครบถ้วน โดยสามารถดูตัวอย่างการกรอกแบบฟอร์มได้ที่คู่มือการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศภายใต้พิธีสารมาดริดบนเว็บไซต์กรมทรัพย์สินทางปัญญา ที่หมวดบริการ -> เครื่องหมายการค้า -> การจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศ (Madrid Protocol) แต่ผู้ขอยังไม่ต้องโอนเงินที่คำนวณได้ในแบบฟอร์ม MM2 หน้า 8 FEE CALCULATION SHEET ให้แก่องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก

เมื่อกรอกแบบฟอร์ม MM2 ครบถ้วนแล้วให้ผู้ขอชำระค่าธรรมเนียมสำหรับการจัดการคำขอของกรมฯ โดยตัดบัตรเครดิต/เดบิตผ่านโปรแกรมดังกล่าวจำนวน 2,000 บาท เมื่อคำขอถูกส่งมาในระบบแล้วผู้ขอจะไม่สามารถเข้าไปแก้ไขคำขอได้จนกว่าเจ้าหน้าที่กลุ่มมาดริดจะมีคำสั่งให้แก้ไขคำขอ เมื่อเจ้าหน้าที่กลุ่มมาดริดตรวจรายละเอียดในแบบฟอร์ม MM2 แล้ว เจ้าหน้าที่จะคำนวณยอดเงินที่ต้องชำระให้แก่องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลกและจะติดต่อแจ้งไปยังผู้ขอเพื่อให้โอนเงินจำนวนดังกล่าวไปยังองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก

28. ค่าธรรมเนียมเบื้องต้นในการยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศประมาณเท่าใด

ตอบ ค่าธรรมเนียมในการยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

1. ค่าธรรมเนียมในการจัดการคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญาจำนวน 2,000 บาท ซึ่งต้องชำระออนไลน์ผ่านบัตรเครดิตหรือบัตรเดบิตเมื่อประสงค์จะส่งแบบฟอร์ม MM2 ที่กรอกรายละเอียดครบถ้วนแล้วมายังกรมทรัพย์สินทางปัญญา

2. ค่าธรรมเนียมในการยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศที่องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลกเรียกเก็บ ซึ่งแบ่งเป็น 2 อัตราคือ เครื่องหมายขาว-ดำ 653 ฟรังก์สวิส (ประมาณ 22,855 บาท) และเครื่องหมายสี 903 ฟรังก์สวิส (ประมาณ 31,605 บาท) ตามภาพเครื่องหมายที่ปรากฏในคำขอ/ทะเบียนพื้นฐานซึ่งไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ รวมถึงค่าธรรมเนียมของประเทศปลายทางที่ผู้ยื่นคำขอรับความคุ้มครองซึ่งแต่ละประเทศกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมแตกต่างกันออกไป และขึ้นอยู่กับจำนวนจำพวกของสินค้า/บริการประกอบด้วย สามารถเข้าไปคำนวณค่าธรรมเนียมได้ที่ <http://www.wipo.int/madrid/en/fees/calculator.jsp>

ตัวอย่างเช่น ผู้ขอยื่นขอรับความคุ้มครองเครื่องหมายขาว-ดำ จำนวน 1 จำพวกสินค้า ขอรับความคุ้มครองในสาธารณรัฐประชาชนจีน สหภาพยุโรป และสหรัฐอเมริกา = เครื่องหมายขาว-ดำ 653 ฟรังก์สวิส + ค่าธรรมเนียมเฉพาะรายของประเทศจีน 249 ฟรังก์สวิส + สหภาพยุโรป 897 ฟรังก์สวิส + สหรัฐอเมริกา 388 ฟรังก์สวิส = 2,187 ฟรังก์สวิส (ประมาณ 76,545 บาท) (อัตราค่าธรรมเนียม ณ เดือนสิงหาคม 2560)

29. การชำระเงินค่าธรรมเนียมให้องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลกมีช่องทางใดบ้าง

ตอบ ผู้ขอสามารถชำระเงินค่าธรรมเนียมให้องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลกโดยการโอนเงินเข้าบัญชีองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก ซึ่งระบุรายละเอียดไว้ในแบบฟอร์ม MM2 หน้า 9 ข้อ (c) ซึ่งระบุรายละเอียดไว้ 3 ช่องทาง ดังนี้

1. ชำระผ่าน E-Payment เปิดให้ผู้ขอชำระทางช่องทางนี้ในกรณีที่ WIPO มีหนังสือแจ้งไปยังผู้ขอเท่านั้น โดยผู้ขอต้องกรอกเลขที่อ้างอิงที่ได้รับจาก WIPO โดยชำระผ่านบัตรเครดิต (บัตรอเมริกันเอ็กเพรส บัตรมาสเตอร์การ์ด หรือบัตรวีซ่า) ที่ <https://webaccess.wipo.int/epayment/>

2. ชำระเป็นเงินสดเข้าสู่บัญชีกระแสรายวัน WIPO (WIPO Current Account) ซึ่งจะต้องมีการติดต่อขอเปิดบัญชีกับทาง WIPO ไว้ก่อน ดูรายละเอียดเพิ่มเติมที่ <http://www.wipo.int/about->

wipo/en/finance/current_account/open.html โดยผู้ขอต้องโอนเงินเข้าไปยังธนาคาร WIPO อย่างน้อย 2,000 ฟรังก์สวิส (ประมาณ 70,000 บาท) โดยองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลกจะหักเงินในบัญชีออกไป เพียงเขียนเลขที่บัญชีในแบบฟอร์ม MM2

3. ชำระโดยการโอนเงินผ่านทางธนาคาร เป็นสกุลเงินฟรังก์สวิส โดยส่งจ่ายที่ WIPO bank account
IBAN No. CH51 0483 5048 7080 8100 0 Crédit Suisse, CH-1211 Geneva 70 Swift/BIC: CRESCHZZ80A

30. สามารถหารายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับพิธีสารมาดริดได้ที่ใด

ตอบ บนเว็บไซต์ WIPO ได้รวบรวมข้อมูล ตลอดจนเครื่องมืออำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ ไว้ ดังนี้

- ข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับพิธีสารมาดริดที่ <http://www.wipo.int/madrid/en/>
- การตรวจสอบเครื่องหมายการค้าเบื้องต้นจาก 38 ฐานข้อมูลของประเทศหรือสำนักงานต่างๆ เช่น ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี สหรัฐอเมริกา สำนักทรัพย์สินทางปัญญาสหภาพยุโรป เวียดนาม สิงคโปร์ กัมพูชา ฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นต้น ที่มีการอัปเดตบนเว็บไซต์ WIPO ว่ามีเครื่องหมายที่เหมือนหรือคล้ายกับที่ผู้ขอต้องการจะยื่นหรือไม่ ที่ <http://www.wipo.int/branddb/en/>

- ตรวจสอบรายการสินค้า/บริการที่ต้องการยื่นว่าประเทศโดยอมรับจดทะเบียนหรือไม่กว่า 91,000 รายการสินค้า/บริการ จาก 34 ประเทศ เช่น สาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป ออสเตรเลีย เวียดนาม สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย เป็นต้น ที่ <https://webaccess.wipo.int/mgs/index.jsp?lang=en>

- ตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับสำนักงาน กฎระเบียบข้อบังคับของประเทศที่ผู้ขอระบุขอรับความคุ้มครองได้ที่ <http://www.wipo.int/madrid/memberprofiles/#/>

- ทดลองคำนวณค่าใช้จ่ายในการยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศได้ที่ <http://www.wipo.int/madrid/en/fees/calculator.jsp>

31. กรณีผู้ขอต้องการระบุขอรับความคุ้มครองเพิ่มเติมในภาคีสมาชิกพิธีสารมาดริดอื่นๆ มีขั้นตอนอย่างไร

ตอบ ผู้ขอสามารถขยายความคุ้มครองเพิ่มเติมไปยังประเทศอื่นๆ ในภายหลัง โดยใช้แบบฟอร์ม MM4

32. การยื่นคำขอแทนที่ (replacement) มีขั้นตอนอย่างไร

ตอบ คือกรณีที่ผู้ขอได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าไว้ในประเทศภาคีสมาชิกไว้ก่อนแล้วตามระบบปกติ ต่อมามีการยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าผ่านระบบมาดริด ผู้ขอสามารถขอให้สำนักงานภาคีสมาชิกแต่ละประเทศนำคำขอที่ยื่นผ่านระบบมาดริดแทนที่คำขอในประเทศโดยได้รับสิทธิต่างๆ ตามคำขอในประเทศนั้น โดยมีเงื่อนไข ได้แก่

- เจ้าของเดียวกัน
- คำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศได้ระบุขอรับความคุ้มครองในประเทศที่ต้องการขอแทนที่
- รายการสินค้าในคำขอระหว่างประเทศตรงกัน หรือไม่เกินกว่ารายการสินค้าของคำขอในประเทศ

สำหรับการยื่นคำขอแทนที่ในประเทศไทยผู้ขอสามารถยื่นแบบฟอร์ม (อยู่ระหว่างดำเนินการลงในประกาศกรมฯ) ได้ที่ กรมทรัพย์สินทางปัญญา การยื่นคำขอแทนที่ในประเทศอื่น ผู้ขอต้องติดต่อไปยังสำนักงานทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศนั้นๆ โดยตรง ซึ่งหาข้อมูลเบื้องต้นได้ที่ <http://www.wipo.int/madrid/memberprofiles/#/> ซึ่งแต่ละ

ประเทศจะมีวิธีการ และแบบฟอร์มแตกต่างกันออกไป เนื่องจากองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลกไม่ได้กำหนดแบบฟอร์มเอาไว้

33. การยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศมีข้อควรระวังหรือไม่ อย่างไร

ตอบ เนื่องจากการยื่นคำขอจดทะเบียนระหว่างประเทศต้องอ้างอิงคำขอพื้นฐาน (คำขอที่ยื่นขอจดทะเบียน หรือได้รับการจดทะเบียนในประเทศไทย) คือ ต้องเป็นเจ้าของ และที่อยู่เดียวกัน รูปเครื่องหมายเดียวกัน รายการสินค้าของคำขอพื้นฐานครอบคลุมรายการสินค้าในคำขอจดทะเบียนระหว่างประเทศ และหากคำขอพื้นฐานถูกปฏิเสธไม่รับจดทะเบียน หรือถูกเพิกถอนการจดทะเบียนภายใน 5 ปีนับแต่วันที่ได้รับเลขที่จดทะเบียนระหว่างประเทศ (International Registration Number หรือ IRN) (ผู้ขอจะได้รับ IRN เมื่อสำนักกระหว่างประเทศตรวจแบบฟอร์ม MM2 และพบว่ามีรายละเอียดครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว คำขอนั้นจะได้รับ IRN) จะส่งผลกระทบต่อคำขอจดทะเบียนระหว่างประเทศภายใต้พิธีสารมาดริดนั้นสิ้นผลไปด้วย ดังนั้น ในการยื่นคำขอผู้ขอควรนำคำขอที่ได้รับการจดทะเบียนแล้วในประเทศมาระบุเป็นคำขอพื้นฐาน หากนำคำขอที่ยังไม่ได้รับการจดทะเบียน หรือคำขอที่อยู่ระหว่างการคัดค้าน อุทธรณ์ หรือทะเบียนที่อยู่ระหว่างการพิจารณาพิพากษาของศาลมาระบุเป็นคำขอพื้นฐาน ย่อมเกิดความเสี่ยงที่จะถูกปฏิเสธไม่รับจดทะเบียนคำขอในประเทศ หรือถูกเพิกถอนทะเบียนในประเทศซึ่งจะส่งผลให้คำขอระหว่างประเทศนั้นสิ้นผลไปนั้น

34. กรณีคำขอพื้นฐานถูกเพิกถอน หรือถูกจำหน่ายออกจากสารบบ จะส่งผลต่อคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศอย่างไร

ตอบ เมื่อขอพื้นฐานถูกเพิกถอน หรือถูกจำหน่ายออกจากสารบบภายใน 5 ปีนับแต่วันที่ได้รับเลขที่จดทะเบียนระหว่างประเทศ สำนักงานต้นทางของคำขอพื้นฐานนั้นจะแจ้งผลดังกล่าว และร้องขอให้สำนักกระหว่างประเทศเพิกถอนการจดทะเบียนเครื่องหมายระหว่างประเทศนั้น

35. การขอแปลงคำขอ (transformation) ต้องใช้แบบฟอร์มใด และมีขั้นตอนอย่างไร

ตอบ เมื่อคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศถูกเพิกถอนการจดทะเบียน ผู้ขอสามารถยื่นขอแปลงเป็นคำขอภายในประเทศนั้นๆ ได้ โดยต้องยื่นขอแปลงคำขอภายใน 3 เดือนนับแต่คำขอระหว่างประเทศถูกเพิกถอน ผู้ขอจะได้สิทธิวันที่ยื่นขอจดทะเบียนเป็นวันที่เดียวกับคำขอที่ถูกปฏิเสธนั้น โดยมีเงื่อนไข ได้แก่

- เจ้าของเดียวกัน
- รายการสินค้าในคำขอระหว่างประเทศตรงกัน หรือไม่เกินกว่ารายการสินค้าของคำขอในประเทศ

สำหรับการยื่นคำขอแปลงคำขอในประเทศไทยผู้ขอสามารถยื่นแบบฟอร์ม (อยู่ระหว่างดำเนินการลงในประกาศกรมฯ) ได้ที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา การยื่นคำขอแทนที่ในประเทศอื่น ผู้ขอต้องติดต่อไปยังสำนักงานทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศนั้นๆ โดยตรง ซึ่งหาข้อมูลเบื้องต้นได้ที่ <http://www.wipo.int/madrid/memberprofiles/#/> ซึ่งแต่ละประเทศจะมีวิธีการ และแบบฟอร์มแตกต่างกันออกไป เนื่องจากองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลกไม่ได้กำหนดแบบฟอร์มเอาไว้

36. เมื่อยื่นขอรับสิทธิบัตรไว้แล้วหากผู้ขอประสงค์จะผลิตสิ่งที่ยื่นขอรับสิทธิบัตรนั้นเป็นสินค้าเพื่อจำหน่ายจะต้องรอนจนกว่า จะได้รับการจดทะเบียนสิทธิบัตรหรือไม่

ตอบ ไม่ต้องรอนจนกว่าจะได้รับการจดทะเบียน และผู้ขอมีสิทธิที่จะใช้คำว่า รอรับสิทธิบัตรคำขอเลขที่ XXXXXX บนตัว สินค้าหรือภาชนะบรรจุสินค้านั้น แต่ ห้ามใช้คำว่า “สิทธิบัตร” หรือ “สิทธิบัตรไทย” หรือ อักษร “สบท” หรืออักษร ภาษาต่างประเทศที่มีความหมายเช่นเดียวกัน ก่อนที่จะได้รับการจดทะเบียน

37. ถ้านำการประดิษฐ์ที่คิดค้นหรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ไปเผยแพร่สาระสำคัญผ่านทางโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์มาก่อน จะสามารถยื่นขอจดทะเบียนสิทธิบัตรได้หรือไม่

ตอบ ไม่สามารถนำมายื่นขอรับสิทธิบัตรได้ เนื่องจากตามกฎหมายการประดิษฐ์หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่จะยื่นขอ สิทธิบัตรจะต้องไม่เคยมีการเปิดเผยสาระสำคัญมาก่อน ยกเว้น เป็นการแสดงในงานแสดงต่อสาธารณชน ซึ่งหน่วยงาน ของรัฐเป็นผู้จัดหรืออนุญาตให้มีขึ้นในราชอาณาจักร ทั้งนี้ ต้องนำมายื่นขอจดทะเบียนภายใน 12 เดือน นับแต่วันเปิด งานแสดง โดยต้องยื่นหนังสือรับรองการจัดแสดงผลงานดังกล่าวซึ่งออกให้โดยผู้จัดด้วย

38. การจดทะเบียนสิทธิบัตรในประเทศไทยจะคุ้มครองทั่วโลกหรือไม่

ตอบ การจดทะเบียนสิทธิบัตรในประเทศไทยจะให้ความคุ้มครองเฉพาะในประเทศไทยเท่านั้น หากต้องการจะได้รับความคุ้มครองที่ประเทศใดก็ต้องไปยื่นขอจดทะเบียนสิทธิบัตรในประเทศนั้น ๆ ซึ่งเป็นหลักปฏิบัติสากล และการยื่นขอ จดทะเบียนในต่างประเทศจะต้องยื่นขอภายในเวลาที่กฎหมายของแต่ละประเทศกำหนด ซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงเวลา 12-18 เดือน นับจากวันยื่นครั้งแรก

39. ผู้ขอรับสิทธิบัตรควรปฏิบัติอย่างไรจึงจะได้รับการจดทะเบียนได้อย่างรวดเร็ว

ตอบ ผู้ขอรับสิทธิบัตรควรทราบว่าการขอรับสิทธิบัตรมีขั้นตอนอะไรบ้าง และแต่ละขั้นตอนจะต้องดำเนินการอย่างไร จะ ช่วยให้การพิจารณาตรวจสอบกระทำได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เช่น ขั้นตอนการยื่นขอรับสิทธิบัตร ผู้ขอจะต้องจัดเตรียมคำขอให้ ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้สามารถขอรับตัวอย่างเพื่อเป็นแนวทางในการจัดเตรียมคำขอก็ได้ หรือ เมื่อเตรียมคำ ขอบเสร็จแล้วไม่แน่ใจว่าจะถูกต้องหรือไม่ ก็สามารถที่จะปรึกษากับเจ้าหน้าที่ของกรมทรัพย์สินทางปัญญาที่จัดไว้คอยให้ คำปรึกษาแก่ประชาชนโดยเฉพาะ หรือหากได้รับหนังสือแจ้งให้แก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนดและท่าน ไม่แน่ใจว่าจะดำเนินการแก้ไขถูกต้องหรือไม่ ก็สามารถที่จะปรึกษากับเจ้าหน้าที่ของกรมทรัพย์สินทางปัญญาได้เช่นกัน ขั้นตอนการตรวจสอบการประดิษฐ์ เฉพาะคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์เท่านั้นเมื่อคำขอรับสิทธิบัตรนั้นได้มีการ ประกาศโฆษณาแล้ว ผู้ขอจะต้องยื่นคำขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์ภายในเวลา 5 ปี นับตั้งแต่วันประกาศโฆษณา ซึ่ง หมายถึงว่า ตั้งแต่วันแรกที่มีการประกาศโฆษณาคำขอรับสิทธิบัตรในหนังสือจดหมายเหตุที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้ จัดพิมพ์ขึ้น ผู้ขอรับสิทธิบัตรสามารถที่จะยื่นคำขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์ได้ทันที หากไม่มีการยื่นคำขอให้ตรวจสอบ การประดิษฐ์แล้ว เจ้าหน้าที่ไม่สามารถที่จะดำเนินการต่อไปได้

40. คนไทยสามารถยื่นขอรับสิทธิบัตรในประเทศใดได้บ้าง

ตอบ เนื่องจากกฎหมายสิทธิบัตรไทยใช้หลักปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ ที่ยอมให้คนที่มิสัญชาติของประเทศอื่นยื่นขอรับสิทธิบัตรในประเทศไทยได้ ดังนั้น คนไทยก็สามารถยื่นขอรับสิทธิบัตรในต่างประเทศนั้นได้เช่นกัน เช่น สหรัฐอเมริกา, ญี่ปุ่น, สหภาพยุโรป, สาธารณรัฐประชาชนจีน, สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี, สาธารณรัฐเกาหลี ฯลฯ หากแต่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายของแต่ละประเทศ เช่น การแต่งตั้งตัวแทนเพื่อดำเนินการแทนผู้ขอ เป็นต้น

41. หากได้รับหนังสือแจ้งให้ดำเนินการสิ่งใดสิ่งหนึ่งในเวลา 90 วัน เช่น การแก้ไขเพิ่มเติมคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร และผู้ขอไม่สามารถดำเนินการได้ทันจะอย่างไร

ตอบ หากได้รับหนังสือแจ้งให้ดำเนินการสิ่งใดสิ่งหนึ่งในเวลา 90 วัน และผู้ขอไม่สามารถดำเนินการได้ทันตามกำหนดเวลา ก็สามารถที่จะขอผ่อนผันการดำเนินการได้สองครั้ง โดยครั้งแรกขอผ่อนผันได้อีก 90 วัน และครั้งที่สองขอผ่อนผันได้อีก 30 วัน ซึ่งต้องขอก่อนครบกำหนดเวลาในแต่ละครั้ง โดยทำเป็นหนังสือ ถึง ผู้อำนวยการกองสิทธิบัตร

42. ข้อถือสิทธิคืออะไร

ตอบ ข้อถือสิทธิ เป็นส่วนสำคัญของคำขอรับสิทธิบัตรที่ผู้ขอมีความจำเป็นจะต้องระบุถึงขอบเขตของสิทธิที่ประสงค์ที่จะขอรับความคุ้มครอง ซึ่งแสดงสาระสำคัญของการประดิษฐ์และขอบเขตการสงวนสิทธิห้ามมิให้บุคคลอื่นแสวงหาประโยชน์จากการประดิษฐ์หรือการละเมิดสิทธิบัตรของผู้ทรงสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร

ในการระบุข้อถือสิทธิโดยทั่วไป ผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ต้องไม่ระบุขอบเขตสาระสำคัญของการประดิษฐ์กว้างจนเกินกว่าที่เปิดเผยไว้ในรายละเอียดการประดิษฐ์หรือสิ่งที่ทำการประดิษฐ์ขึ้น ดังนั้น หากผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรต้องการขอถือสิทธิในสาระสำคัญของการประดิษฐ์ดังกล่าว จะต้องได้รับการเปิดเผยไว้ในรายละเอียดการประดิษฐ์ที่มีข้อความสมบูรณ์ รัดกุม และชัดเจน

ข้อถือสิทธิจะต้องมีการระบุข้อความไว้อย่าง “ชัดเจนและรัดกุม ” พอจะสรุปความหมายได้ว่า

1. ลักษณะการบรรยายหรืออธิบายสาระสำคัญของการประดิษฐ์ลงในข้อถือสิทธิ จะต้องระบุสาระสำคัญที่ผู้ขอมีความประสงค์ที่จะขอรับความคุ้มครองโดยชัดเจน รัดกุม และสอดคล้องกับรายละเอียดการประดิษฐ์ หากสาระสำคัญของการประดิษฐ์ในข้อถือสิทธิไม่สอดคล้องกันกับการเปิดเผยไว้ในรายละเอียดการประดิษฐ์ อาจเป็นเหตุทำให้ถูกปฏิเสธการรับจดทะเบียนได้

2. ลักษณะของถ้อยคำที่ใช้

ห้ามใช้ถ้อยคำที่มีความหมาย คลุมเครือ หรือถ้อยคำที่เป็นทางเลือกแบบกว้าง เช่น ระบุว่าส่วนประกอบส่วนหนึ่งของการประดิษฐ์ นั้น “ทำมาจากโลหะหรือสิ่งที่คล้ายคลึงกัน” ย่อมแสดงความไม่ชัดเจน เพราะสิ่งที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับโลหะมีมากมาย ซึ่งก็อาจเป็นปัญหาในการตีความถึงสิทธิที่จะเกิดขึ้น

3. วิธีการของการแยกและจัดลำดับของข้อถือสิทธิ ความชัดเจน และรัดกุมของข้อถือสิทธิ อาจเกิดได้จากวิธีการแยกและการจัดลำดับข้อถือสิทธิ รวมทั้งการอ้างอิงข้อถือสิทธิอื่นๆ สำหรับการพิจารณาแยกข้อถือสิทธิออกเป็นเป็นหลายข้อนั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะของการประดิษฐ์ที่มีการประดิษฐ์นั้นมีลักษณะองค์ประกอบหรือโครงสร้างซับซ้อนหรือไม่เพียงใด ถ้าเป็นการประดิษฐ์ที่ไม่ซับซ้อนก็ไม่ควรแยกข้อถือสิทธิเป็นหลายข้อ เพราะจะทำให้ขาดความชัดเจนและรัดกุมในทางกลับกันถ้าเป็นการประดิษฐ์ที่ซับซ้อนมากหากไม่แยกข้อถือสิทธิออกเป็นหลายข้อ ก็จะทำให้ขาดความชัดเจนและรัดกุมเช่นเดียวกัน

ข้อถือสิทธิที่ระบุถึงลักษณะทางเทคนิคอันเป็นสาระสำคัญของการประดิษฐ์ เรียกว่า “ข้อถือสิทธิหลัก” ส่วนข้อถือสิทธิที่อ้างถึงลักษณะทางเทคนิคอันเป็นลักษณะพิเศษหรือรายละเอียดปลีกย่อยอื่น เรียกว่า “ข้อถือสิทธิรอง” โดยทั่วไป การประดิษฐ์ที่มีลักษณะไม่ซับซ้อนจนเกินไป มักจะมีข้อถือสิทธิหลักเพียงข้อเดียวและอาจมีข้อถือสิทธิรองได้มากกว่าหนึ่งข้อ หากเป็นกรณีของคำขอรับอนุสิทธิบัตรจะต้องระบุข้อถือสิทธิรวมกันได้ไม่เกิน 10 ข้อ

กรณีที่ระบุข้อถือสิทธิหลักเพียงข้อเดียวแล้วยังไม่ครอบคลุมถึงลักษณะทางเทคนิคของการประดิษฐ์นั้นได้ทั้งหมด ผู้ขอสามารถระบุข้อถือสิทธิหลักไว้ได้หลายข้อ หากแต่การระบุข้อถือสิทธิหลักดังกล่าวจะต้องระบุอยู่ภายใต้ความคิดรวบยอดการประดิษฐ์เดียวกันที่ถูกเปิดเผยไว้ในรายละเอียดการประดิษฐ์ของคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรหนึ่งฉบับ สำหรับการอ้างข้อถือสิทธิอาจจะระบุเป็นกลุ่มชุดข้อถือสิทธิ (Set Claims) ได้

ในการอ้างอิงข้อถือสิทธิรองจะต้องระบุอ้างอิงในลักษณะที่ความหมายเป็นทางเลือกเท่านั้น เช่น

1. กระจกตันไม้ ที่ซึ่งประกอบด้วย ตัวกระจก (1) ถูกติดตั้งอยู่บนฐานรอง (2).....ที่ซึ่งมีลักษณะเฉพาะคือเครื่องเขย่า (3).....และท่อระบายน้ำออก(4)และส่วนเก็บน้ำ(5).....(บรรยายส่วนคิดค้นพัฒนาปรับปรุง/ที่ต้องการขอรับความคุ้มครอง)..... (เป็นข้อถือสิทธิหลัก) และมีข้อถือสิทธิรองคือ
 2. กระจกตันไม้ ตามข้อถือสิทธิข้อที่ 1 ที่ซึ่งประกอบด้วยท่อระบายน้ำออก(4) ที่มีลักษณะพิเศษ.....
 3. กระจกตันไม้ ตามข้อถือสิทธิข้อที่ 1 และ 2 ข้อใดข้อหนึ่ง ที่ซึ่งประกอบด้วย ส่วนเก็บน้ำ(4) ที่มีลักษณะพิเศษ การอ้างถึงข้อถือสิทธิรองในข้อถือสิทธิข้อที่ 3 ดังกล่าวข้างต้นถือว่ามีลักษณะเป็นทางเลือก แต่ถ้าระบุว่ามีลักษณะพิเศษ”
3. กระจกตันไม้ตามข้อถือสิทธิที่ 1 และ 2 ที่ซึ่งประกอบด้วยส่วนเก็บน้ำ (4) ที่มีลักษณะพิเศษ”
- การอ้างถึงข้อถือสิทธิรองในข้อถือสิทธิข้อที่ 3 ดังกล่าวข้างต้นถือว่ามีลักษณะไม่เป็นทางเลือก

43. งานลิขสิทธิ์ คืออะไร

ตอบ งานลิขสิทธิ์มี 9 ประเภท ได้แก่ งานวรรณกรรม นาฏกรรม ศิลปกรรม ดนตรีกรรม โสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ สิ่งบันทึกเสียง งานแพร่เสียงแพร่ภาพ หรืองานอื่นใดในแผนกวรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ หรือศิลปะ

44. เจ้าของลิขสิทธิ์สามารถโอนงานลิขสิทธิ์ของตนเองให้แก่บุคคลอื่นได้หรือไม่ อย่างไร

ตอบ เจ้าของลิขสิทธิ์สามารถโอนงานลิขสิทธิ์ของตนเองให้แก่บุคคลอื่นได้ทั้งหมดหรือบางส่วน และสามารถโอนโดยกำหนดระยะเวลาหรือตลอดอายุแห่งการคุ้มครองลิขสิทธิ์

หากการโอนงานลิขสิทธิ์ดังกล่าวมิใช่ทางมรดกต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้โอนและผู้รับโอน ทั้งนี้ ถ้าไม่ได้กำหนดระยะเวลาไว้ในสัญญาโอน ให้ถือว่าการโอนมีกำหนดระยะเวลา 10 ปี

45. งานรวบรวม และฐานข้อมูล มีลิขสิทธิ์หรือไม่

ตอบ งานที่มีลักษณะเป็นการนำเอางานอันมีลิขสิทธิ์มารวบรวมหรือประกอบเข้าด้วยกัน โดยได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ เป็นงานอันมีลิขสิทธิ์

ฐานข้อมูล (database) ซึ่งเป็นการนำเอาข้อมูลหรือสิ่งอื่นใดมารวบรวมหรือประกอบเข้ากัน โดยได้มีการคัดเลือกหรือจัดลำดับ ในลักษณะที่ไม่ได้ลอกเลียนงานของบุคคลอื่น เป็นงานอันมีลิขสิทธิ์

ผู้รวบรวม หรือประกอบเข้ากันนั้นมิใช่ลิขสิทธิ์ในงานดังกล่าว แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์ที่มีอยู่ในงาน หรือข้อมูล หรือสิ่งอื่นใด ของผู้สร้างสรรค์เดิมที่ถูกนำมารวบรวมหรือประกอบเข้ากัน

46. การตัดแปลงงานอันมีลิขสิทธิ์โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์จะถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์

ตอบ กฎหมายลิขสิทธิ์กำหนดว่าหากการตัดแปลงผลงานอันมีลิขสิทธิ์โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์แล้ว ให้ผู้ได้รับอนุญาตได้ลิขสิทธิ์ในงานที่ได้ตัดแปลง แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบกระเทือนสิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์ที่มีอยู่ในงานของผู้สร้างสรรค์เดิมที่ถูกตัดแปลง

47. การตัดแปลงผลงานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้อื่นถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์หรือไม่

ตอบ การตัดแปลงงานอันมีลิขสิทธิ์โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์จะถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์

48. ระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง ผู้ใดเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์

ตอบ ความเป็นเจ้าของงานลิขสิทธิ์ที่เกิดขึ้นในความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้าง/ลูกจ้างเกิดขึ้นได้ 2 กรณี

(1) ถ้าผู้สร้างสรรค์สร้างงานในฐานะพนักงานหรือลูกจ้าง ถ้ามิได้ทำเป็นหนังสือตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น กฎหมายกำหนดให้ลิขสิทธิ์เป็นของผู้สร้างสรรค์ (ลูกจ้าง) แต่นายจ้างมีสิทธิในงานนั้นออกเผยแพร่ได้ตามวัตถุประสงค์ของการจ้างแรงงานนั้น

(2) ถ้าผู้สร้างสรรค์สร้างงานโดยการรับจ้างจากบุคคลอื่น กฎหมายให้ผู้ว่าจ้างเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ เว้นแต่จะได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น

49. การละเมิดลิขสิทธิ์มีโทษตามกฎหมายอย่างไร

ตอบ การละเมิดลิขสิทธิ์มีโทษทางอาญาทั้งจำคุกและโทษปรับแล้วแต่กรณี เช่น โทษทางอาญากรณีการทำซ้ำ ตัดแปลง หรือเผยแพร่ต่อสาธารณชนซึ่งงานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต มีโทษปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และหากทำเพื่อการค้าต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ หกเดือนถึงสี่ปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงแปดแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หรือกรณีการขาย มีไว้เพื่อขาย เสนอขาย ให้เช่า เสนอให้เช่า ให้เช่าซื้อ หรือเสนอให้เช่าซื้อ หรือเผยแพร่ต่อสาธารณชนซึ่งงานที่ได้ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่น มีโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท และหากกระทำเพื่อการค้าผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงสองปี หรือปรับตั้งแต่ห้าหมื่นถึงสี่แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ นอกจากนี้เจ้าของลิขสิทธิ์ยังมีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายในทางแพ่งได้อีกด้วย

50. ไอเดีย แนวคิด กฎหมายลิขสิทธิ์คุ้มครองหรือไม่

ตอบ กฎหมายจะไม่คุ้มครองถึงแนวความคิด ขั้นตอน กรรมวิธี หรือระบบ วิธีการใช้งาน หลักการ ของผลงานอันมีลิขสิทธิ์ แต่กฎหมายลิขสิทธิ์คุ้มครองการแสดงออกซึ่งความคิด ไม่ว่าจะโดยวิธีหรือรูปแบบใด

51. ลิขสิทธิ์ ต้องจดทะเบียนหรือไม่

ตอบ ลิขสิทธิ์ เป็นสิทธิที่กฎหมายให้ความคุ้มครองโดยอัตโนมัติ ไม่ต้องจดทะเบียน

52. ลิขสิทธิ์ คุ้มครองอะไรบ้าง

ตอบ กฎหมายคุ้มครองงานสร้างสรรค์ 9 ประเภทข้างต้น ตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดโดยเจ้าของลิขสิทธิ์จะมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียว เช่น ในการทำซ้ำ ตัดแปลง เผยแพร่งานอันมีลิขสิทธิ์ หรืออนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิของตน เป็นต้น

53. กรณีเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ยังไม่ได้จดทะเบียนแต่ถูกบุคคลอื่นนำไปใช้เจ้าของ เครื่องหมายมีสิทธิปกป้อง
เครื่องหมายการค้าของตนตามกฎหมายอย่างไรบ้าง

ตอบ เจ้าของเครื่องหมายที่มีได้จดทะเบียนจะได้รับความคุ้มครองตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 272 และมาตรา 275 และมีสิทธิร้องทุกข์ดำเนินคดีอาญาต่อผู้กระทำละเมิด นอกจากนี้ยังมีสิทธิฟ้องบุคคลอื่นซึ่งเอาสินค้าของตนไปลงขายว่าเป็นสินค้าของเจ้าของเครื่องหมายการค้า นั้น ตาม พ.ร.บ. เครื่องหมายการค้า มาตรา 46 ได้

54. ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมในคดีละเมิดเครื่องหมายการค้าแล้วสามารถจ่ายเงินเพื่อยอมความระงับคดีได้หรือไม่

ตอบ คดีละเมิดเครื่องหมายการค้าเป็นความผิดอาญาแผ่นดิน เมื่อถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมดำเนินคดี จึงไม่สามารถ
จ่ายเงินเพื่อตกลงยอมความระงับคดีได้

55. กรณีถูกจับกุมคดีละเมิดเครื่องหมายการค้า ควรทำอย่างไร

ตอบ 1) ควรตรวจสอบว่าผู้กล่าวหาได้ใช้เครื่องหมายการค้ามาก่อนหรือไม่ หรือจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าไว้ใน
ประเทศไทย หรือต่างประเทศมาก่อนหรือไม่ เพื่อให้ทราบว่าเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่แท้จริง

2) ตรวจสอบว่าผู้จับกุมเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือไม่ โดยอาจขอดูบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ตำรวจ

3) การค้นในที่รโหฐาน โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องมีหมายค้นของศาลมาแสดงจึงทำการค้นได้

4) เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้จับกุม จะต้องนำตัวผู้ต้องหาไปส่งพนักงานสอบสวนดำเนินคดีตามกฎหมาย (ไปส่งที่บนโรงพัก
หรือที่ทำการของพนักงานสอบสวน)

5) ควรติดต่อหรือประสานทนายความเพื่ออำนวยความสะดวกเกี่ยวกับคดี หรือทำเรื่องขอประกันตัว (ถ้ามี)

6) ของกลางในคดี ได้แก่ ทรัพย์สินที่ได้ทำหรือมีไว้เป็นความผิด หรือทรัพย์สินที่ได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำ
ความผิด

56. พบเบาะแสการกระทำละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ควรทำอย่างไร

ตอบ ควรแจ้งข้อมูลให้กรมทรัพย์สินทางปัญญาทราบทางจดหมาย ทางเว็บไซต์ หรือทางโทรศัพท์ 02-547-4702 ซึ่งกรม
ทรัพย์สินทางปัญญาจะประสานแจ้งข้อมูลไปยังเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาหรือตัวแทนเพื่อให้ไปตรวจสอบว่ามีกร
กระทำละเมิดจริงหรือไม่ หากพบว่ามีการกระทำละเมิดจริง เจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาจะประสานเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อ
ร้องทุกข์ดำเนินคดีต่อไป

57. ทำอย่างไรเครื่องหมายการค้าจึงจะไม่ถูกละเมิด และหากพบว่าเครื่องหมายถูกละเมิดการป้องกันมิให้เครื่องหมาย
การค้าถูกละเมิด

ตอบ เจ้าของเครื่องหมายการค้าควรจะดำเนินการจดทะเบียนไว้ในประเทศไทย และควรตรวจสอบตราตามท้องตลาดและ
เว็บไซต์ต่างๆ ว่าเครื่องหมายการค้าของท่านถูกละเมิดหรือไม่ และหากพบว่ามีการละเมิดเกิดขึ้น ก็สามารถดำเนินการ
ตามกระบวนการของกฎหมายได้ โดยรวบรวมพยานหลักฐานการเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าและหลักฐานการถู
กละเมิดเครื่องหมายการค้า ไปแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีต่อไป

58. GI คืออะไร

ตอบ สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication : GI) คือ ชื่อ สัญลักษณ์ หรือ สิ่งอื่นใดที่ใช้เรียกหรือใช้แทน แหล่งภูมิศาสตร์ และสามารถบ่งบอกได้ว่าสินค้าที่เกิดจากแหล่งภูมิศาสตร์นั้น เป็นสินค้าที่มีคุณภาพ ชื่อเสียง หรือ คุณลักษณะเฉพาะของแหล่งภูมิศาสตร์ เช่น ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ กาแฟดอยตุง ส้มโอนครชัยศรี มะขามหวาน เพชรบูรณ์ ไข่เค็มไชยา เป็นต้น ซึ่งจะเห็นว่าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์เป็นการใช้ชื่อของแหล่งภูมิศาสตร์มาประกอบกับสินค้า เพื่อแสดงให้เห็นชื่อหรือผู้บริโภคได้ทราบถึงคุณภาพหรือลักษณะพิเศษของสินค้านั้นๆ ที่เป็นผลมาจากปัจจัยธรรมชาติที่เป็นสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ของแหล่งผลิตผสมผสานเข้ากับภูมิปัญญาของคนในพื้นที่ซึ่งสมกันมาทำการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ มีลักษณะเฉพาะจนเป็นที่กล่าวขานกันทั่วไป

59. ขึ้นทะเบียน GI ได้ประโยชน์อย่างไร

ตอบ ประโยชน์ที่จะได้รับเมื่อขึ้นทะเบียนสินค้าชุมชนเป็น สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ หรือ GI คือ

- (1) คุ้มครอง ชื่อสินค้าให้เป็นสิทธิ์เฉพาะของชุมชนที่ขึ้นทะเบียน โดยหากมีผู้ใดละเมิดมีบทลงโทษปรับไม่เกิน 200,000 บาท
- (2) เพิ่มมูลค่า ของสินค้า และ เป็นเครื่องมือการตลาด สินค้า GI เป็นสินค้าชุมชนที่ดี มีคุณภาพน่าเชื่อถือเพราะต้องผ่านกระบวนการควบคุมตรวจสอบคุณภาพแบบย้อนกลับได้ ว่าใครเป็นผู้ผลิต และเมื่อพื้นที่การผลิตมีจำกัดพอมิ ผู้บริโภคต้องการเป็นจำนวนมากก็ส่งให้ให้ราคาสินค้า GI เพิ่มสูงขึ้น
- (3) ดูแลรักษา มาตรฐานของสินค้า และ รักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น
- (4) สร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน เพิ่มความสามัคคี เพื่อพัฒนาท้องถิ่น
- (5) สนับสนุน การท่องเที่ยวชุมชนผู้ผลิตอย่างยั่งยืน
- (6) สร้างความเชื่อมั่น ในแหล่งที่มาและคุณภาพของตัวสินค้า ให้กับผู้ซื้อ
- (7) ก้าวสู่ระดับสากล ได้รับการสนับสนุนการจดทะเบียนในระดับต่างประเทศ

60. สินค้าที่สามารถขอขึ้นทะเบียน GI ได้ ต้องมีคุณสมบัติอย่างไร

ตอบ สินค้าต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- (1) มีความสัมพันธ์ระหว่างสินค้ากับแหล่งผลิต เช่น วัฒนธรรมท้องถิ่น ลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศที่ส่งผลต่อ ลักษณะพิเศษของสินค้า
- (2) มีพื้นที่การผลิตที่ชัดเจนและใช้วัตถุดิบหลักจากในพื้นที่
- (3) มีคุณภาพ หรือลักษณะเฉพาะของสินค้าที่แตกต่างจากสินค้าชนิดเดียวกันที่ผลิตจากที่อื่น
- (4) มีการกำหนดคุณภาพ และมีกระบวนการควบคุมตรวจสอบชัดเจน
- (5) มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค

61. สินค้าที่สามารถขอขึ้นทะเบียนได้มีประเภท

ตอบ ประเภทของสินค้าที่ขอขึ้นทะเบียนได้ มี 3 ประเภท ได้แก่

- (1) สินค้าเกษตร เช่น สับประตูกุแลเชียงราย ส้มโอนครชัยศรี ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ มะพร้าวเกาะพะงัน เป็นต้น
- (2) สินค้าหัตถกรรม เช่น สังกะโลกสุโขทัย นิลเมืองกาญจน์ ผ้าไหมแพรวากาฬสินธุ์ มุกภูเก็ต เป็นต้น
- (3) สินค้าอุตสาหกรรม เช่น กาแฟดอยช้าง ไวน์ที่ราบสูงภูเรือ น้ำหมักเม่าสกลนคร เป็นต้น

62. การขอขึ้นทะเบียน GI มีกระบวนการอย่างไร

ตอบ กระบวนการขอขึ้นทะเบียนมีขั้นตอนดังนี้

- (1) พิจารณาสินค้าในชุมชนของตนที่มีคุณภาพ มีชื่อเสียง และเอกลักษณ์ที่เชื่อมโยงกับแหล่งภูมิศาสตร์
- (2) ติดต่อหน่วยงานราชการ ท้องถิ่น ให้สนับสนุน เพื่ออำนวยความสะดวกในการยื่นคำขอขึ้นทะเบียน และจัดทำระบบควบคุมคุณภาพ
- (3) จัดประชุมในพื้นที่ เพื่อรวมกลุ่มผู้ประกอบการที่มีความสนใจยื่นขอขึ้นทะเบียน GI และรวบรวมเนื้อหา
- (4) ร่างคำขอขึ้นทะเบียน
- (5) จัดประชุมสรุปเนื้อหา เพื่อยื่นคำขอขึ้นทะเบียน
- (6) ยื่นคำขอต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญา

63. เมื่อยื่นคำขอขึ้นทะเบียน GI ต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญาแล้ว มีขั้นตอนการขึ้นทะเบียนอย่างไร

ตอบ เมื่อกรมทรัพย์สินทางปัญญา ได้รับคำขอขึ้นทะเบียนจากผู้ยื่นคำขอแล้ว จะใช้เวลาในการตรวจสอบคำขอ GI จำนวน 120 วัน หลังจากนั้นนายทะเบียนจะใช้เวลาในการพิจารณาคำขอ GI อีก 30 วัน และดำเนินการ ดังนี้

- กรณีคำขอขึ้นทะเบียนมีความครบถ้วน ถูกต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา 9 และมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ. 2546 จะประกาศโฆษณารับขึ้นทะเบียน 90 วัน หากไม่มีผู้ใดคัดค้านจะประกาศขึ้นทะเบียน ต่อไป

- กรณีคำขอขึ้นทะเบียนไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา 9 และมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ. 2546 นายทะเบียนอาจมีคำสั่งนายทะเบียนสั่งให้แก้ไขคำขอขึ้นทะเบียน หรือดำเนินการชี้แจง ต่อนายทะเบียน หรือนายทะเบียนอาจมีคำสั่งไม่รับขึ้นทะเบียน ซึ่งผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนสามารถอุทธรณ์ได้ตามกฎหมาย

64. แบบคำขอขึ้นทะเบียน GI และแบบคำขออื่นๆ สามารถดาวน์โหลดได้จากที่ใด

ตอบ สามารถดาวน์โหลดได้ผ่านลิงค์ <https://www.ipthailand.go.th/th/gi-008.html>

65. การยื่นคำขอขึ้นทะเบียน GI และแบบคำขออื่นๆ มีค่าใช้จ่ายเท่าไร

ตอบ ค่าธรรมเนียมในการยื่นคำขอขึ้นทะเบียน GI และแบบคำขออื่นๆ มีรายละเอียด ดังนี้

- (1) ค่าขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ 500 บาท
- (2) ค่าคัดค้านการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ 500 บาท
- (3) ค่าอุทธรณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัยของนายทะเบียน 500 บาท
- (4) ค่าขอแก้ไขทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ 200 บาท
- (5) ค่าขอเพิกถอนทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ 200 บาท
- (6) ค่าขออื่นๆ 200 บาท

66. ใครเป็นผู้มีสิทธิ์ขอขึ้นทะเบียน GI ได้บ้าง

ตอบ ผู้มีสิทธิ์ขอขึ้นทะเบียน GI มีดังนี้

- (1) ส่วนราชการ ที่เป็นนิติบุคคล มีเขตรับผิดชอบครอบคลุมแหล่งภูมิศาสตร์
- (2) บุคคล/กลุ่ม/นิติบุคคล ซึ่งประกอบกิจการเกี่ยวข้องกับสินค้าที่ใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และมีถิ่นที่ตั้งอยู่ในแหล่งภูมิศาสตร์
- (3) กลุ่ม/องค์กร ผู้บริโภคสินค้า

67. สินค้าที่ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน GI และได้รับการขึ้นทะเบียนเป็น GI แล้ว ต้องดำเนินการต่อไปอย่างไร และการขอใช้ตรา GI ต้องมีขั้นตอน อย่างไร

ตอบ หลังจากสินค้าได้รับการขึ้นทะเบียนแล้วต้องจัดทำระบบควบคุมคุณภาพของสินค้า โดยมีขั้นตอน ดังนี้

- แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน ระดับจังหวัด หรือระดับพื้นที่ และจัดประชุมสรุปแนวทางในการจัดทำระบบควบคุมคุณภาพของสินค้าที่ได้รับการขึ้นทะเบียน GI
- จัดทำคู่มือปฏิบัติงานสำหรับสมาชิกผู้ขอใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ โดยมีรายละเอียด ขั้นตอน การผลิต และข้อกำหนดตามที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้
- จัดทำแผนการตรวจสอบควบคุม โดยแสดงวิธีการตรวจสอบ ความถี่ในการตรวจสอบ
- ผู้ผลิต ผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตามคู่มือปฏิบัติงาน
- ขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิตและผู้ประกอบการสินค้าที่จะขอใช้ตรา GI โดยกรอกรายละเอียดการขออนุญาตใช้ตราลงในแบบฟอร์ม GIC01 โดยการพิมพ์
- คณะทำงานลงพื้นที่ตรวจสอบการผลิตสินค้าตามแผนการควบคุม
- คณะทำงานจังหวัดรับรองผลการตรวจ ส่งให้พาณิชย์จังหวัดเพื่อขออนุญาตใช้ตรา GI ต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญา โดยกรอกข้อมูลนำส่งลงในแบบ สข. 09 แนบรายงานการตรวจสอบและ GIC 01 ด้วย
- กรมทรัพย์สินทางปัญญาออกใบอนุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์ GI ไทย
- ส่งหนังสืออนุญาตให้แก่สมาชิกผู้ผลิตและผู้ประกอบการสินค้าที่จะขอใช้ตรา GI (ใบอนุญาตมีอายุ 2 ปี)

68. การจัดทำระบบควบคุมคุณภาพมีประโยชน์อย่างไร

ตอบ การจัดทำระบบควบคุมคุณภาพของสินค้าของสินค้าที่ได้รับการขึ้นทะเบียนแล้วนั้น มีเป้าหมายหลัก คือ กำหนดหลักเกณฑ์ให้สินค้าที่ได้รับการขึ้นทะเบียนมีคุณภาพตามมาตรฐานของสินค้าที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ และเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคสินค้า GI

69. ใครเป็นผู้มีสิทธิ์ขอใช้ตราสัญลักษณ์ GI ได้บ้าง

ตอบ ผู้มีสิทธิ์ที่จะสามารถขอใช้ตราสัญลักษณ์ GI ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- (1) ผู้ผลิตสินค้า ที่อยู่ในแหล่งภูมิศาสตร์ของสินค้าที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้
- (2) ผู้ประกอบการค้าที่เกี่ยวกับสินค้าที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้

กองส่งเสริมการพัฒนาศูนย์สหกิจศึกษา
ผู้จัดทำ นางสาวปวีณา บริสุทธิ์
โทร. 1308